

Geachte raad,

In de arbeidsmarktregio Midden-Utrecht werken verschillende partners (gemeenten, UWV, sociale partners, onderwijspartijen) nauw samen aan een sterke regionale arbeidsmarkt. In deze brief informeren we u over de voortgang en schetsen we een beeld van de verdere kansen die we zien voor het verder uitbouwen van onze regionale samenwerking.

De regionale arbeidsmarkt: herstel en onzekerheid

De coronapandemie heeft flink effect gehad op onze arbeidsmarkt. Op basis van gepubliceerde ramingen hadden we een sterke stijging van de werkloosheid verwacht. Gelukkig is dit tot nu toe enigszins uitgebleven. Het herstel van de arbeidsmarkt gaat zelfs in grote stappen. De krapte van vóór de pandemie lijkt weer terug. Midden Utrecht is zelfs de arbeidsmarktregio met de meeste krapte van Nederland. Toch is het nog afwachten wat het effect zal zijn van de afbouw van de crisismaatregelen en eventuele heroplevingen van het virus. We verwachten dat hierdoor alsnog veel mensen mogelijk hun baan gaan verliezen. Jongeren vormen daarbij een extra kwetsbare groep. Om deze en andere mensen die geraakt zijn door effecten van de pandemie op te vangen werken we samen in het Regionale Aanpak Jeugdwerkloosheid en binnen het Regionale Mobiliteitsteam.

Het Regionale Mobiliteitsteam

Onze arbeidsmarktregio is november 2020 gestart als pilotregio met het Regionale Mobiliteitsteam (RMT). Het [RMT Midden-Utrecht](#) heeft als doelstellingen om werknemers, werkzoekenden en ondernemers te faciliteren om een soepele overgang van werk(loosheid) in krimpsectoren naar werk richting kansrijke sectoren te maken. Dit wordt gedaan door het aanbieden van samenhangende dienstverlening door een team van vakbonden, VNO-NCW, UWV, gemeenten, Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB) en onderwijspartners. We zien het RMT daarnaast ook als vliegwiel voor het structureel versterken van de samenwerking in de arbeidsmarktregio, doordat we de bij de arbeidsmarkt betrokken partijen en initiatieven met elkaar verbinden.

Het RMT is inmiddels driekwart jaar in de huidige vorm aan de slag. In het team zijn de expertises en het netwerk van de partners gebundeld. De partners stemmen onderling af, bespreken casussen en bieden aanvullende (ontschot) dienstverlening. De klantstroom van werkgevers en werkzoekenden richting het RMT is op gang gekomen. Verder worden de signalen vanuit het Werkgeversservicepunt over bedrijven en werknemers die geraakt zijn door de crisis naar het RMT doorgeleid. Het bijzondere van het RMT is de mogelijkheid voor ontschot dienstverlening en dat er nu doelgroepen worden bereikt die anders niet in aanmerking komen voor dienstverlening. Denk hierbij aan werkenden, niet-uitkeringsgerechtigden en zzp'ers. De behoeften en mogelijkheden van werkgevers en werkzoekenden staan centraal en niet of mensen al dan niet een uitkering hebben of tot een specifieke doelgroep behoren.

Zoals eerder gesteld kunnen we concluderen dat de arbeidsmarkt zich anders ontwikkelt dan we vorig jaar hadden ingeschat. Het algemene beeld is dat het steun- en herstelpakket van het kabinet en sociale partners hebben gewerkt en een sterke toename van de werkloosheid hebben weten te voorkomen. Het risico hiervan is echter wel dat een deel van de bedrijven mogelijk door de steunmaatregelen kunstmatig in het zadel is gehouden. Veel (zelfstandig) ondernemers hebben hun reserves aangesproken en/of een schuldenlast opgebouwd. We verwachten daarom dat eind dit jaar alsnog een groep mensen hierdoor hun baan of inkomen verliest. Dit kan op termijn extra vraag naar dienstverlening vanuit het RMT en het WSP betekenen. We kijken momenteel ook verder vooruit. We zijn namelijk begonnen met een verkenning welke rol het RMT in de toekomst mogelijk kan gaan vervullen binnen het speelveld van onderwijs en arbeidsmarkt.

Regionale Aanpak Jeugdwerkloosheid

Jongeren zijn kwetsbaar op de arbeidsmarkt vanwege flexibele arbeidscontracten en gebrek aan werkervaring. Bij economische veranderingen zijn zij vaak degene die als eerste werkloos worden. Jongeren worden bij baanverlies vaak extra hard geraakt omdat zij geen financiële buffer hebben om op terug te vallen. Dit hebben wij ook weer gezien tijdens de coronacrisis. Daarom is het belangrijk om te blijven investeren in het aanpakken en voorkomen van jeugdwerkloosheid.

Binnen onze arbeidsmarktregio wordt er in opdracht van het Rijk gewerkt aan een nieuwe [Regionale Aanpak Jeugdwerkloosheid](#). Uit het steun- en herstelpakket én het Nationaal Programma Onderwijs zijn hier voor 2021 en 2022 extra middelen voor beschikbaar gekomen. Voor de uitvoering van de aanpak is een programmacoördinator aangesteld en is een stuurgroep opgericht waarin de arbeidsmarktregio en de RMC-regio vertegenwoordigd zijn.

De aanpak richt zich specifiek op schoolverlaters met een grotere kans op werkloosheid: jongeren zonder startkwalificatie afkomstig van het praktijk- en speciaal onderwijs, voortijdig schoolverlaters en mbo'ers die gaan uitstromen met een verhoogde kans op werkloosheid.

Het uitgangspunt van de aanpak is het versterken van de al bestaande samenwerkingsverbanden tussen onderwijs, RMC en Weni in de regio. Het doel is dat alle (kwetsbare) jongeren in de regio geholpen worden om hun weg te vinden op de arbeidsmarkt en niet buiten beeld raken. Om dit te bereiken zetten wij in op het stimuleren van doorleren en door ondersteuning te bieden bij het vinden en behouden van werk, en bij baanverlies.

We onderscheiden een aantal maatregelen:

- We zetten in op een sluitende aanpak voor praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs jongeren die uitstromen naar werk. In samenwerking met de mbo-scholen wordt verkend hoe nazorg verleend kan worden aan (gediplomeerde) mbo-schoolverlaters om hen te begeleiden naar toekomstbestendig werk.
- We werken aan een structuur om de samenwerkingsafspraken en verantwoordelijkheden ten aanzien van nazorg en monitoring van jongeren in de regio te borgen. Deze maatregelen sluiten ook aan op het [regionaal programma VSV 2020-2024](#), waarin maatregelen zijn benoemd om het aantal voortijdig schoolverlaters te verminderen en jongeren die al zijn uitgevallen terug te leiden naar het onderwijs of naar werk.
- We ontwikkelen activiteiten om jongeren te betrekken bij de aanpak en om op te halen welke behoeftes zij hebben om zo het aanbod en activiteiten daarop af te stemmen.
- We ontwikkelen een strategie om werkgevers aan te haken om zo vraag en aanbod vanuit onderwijs, jongeren en werkgevers dicht bij elkaar te brengen. Daarbij onderzoeken wij hoe we praktijkleren op werkplekken mogelijk kunnen maken.
- We werken aan een overzicht van al het aanbod voor jongeren en professionals. Daarin zullen ook de extra middelen voor gemeentelijke dienstverlening en de aanvullende crisis-dienstverlening door regionale mobiliteitsteam worden opgenomen.

De komende periode gaan we samen met onze partners aan de slag om de bovenstaande maatregelen invulling te geven. Op een later moment zullen we u nader informeren over de voortgang van de aanpak.

Intensivering van onze regionale samenwerking

Met ingang van 1 januari 2021 is de [SUWI wet](#) gewijzigd, waardoor we in de arbeidsmarktregio op een aantal vlakken intensiever met elkaar zijn gaan samenwerken. Zowel UWV als gemeenten hebben een aantal taken gekregen die zij moeten uitvoeren voor werkgevers en werkzoekenden. De belangrijkste wijzigingen in de SUWI-regelgeving voor de arbeidsmarktregio's zijn de volgende: 1) Elke arbeidsmarktregio realiseert één gezamenlijk, publiek aanspreekpunt van UWV en gemeenten (inclusief SW-bedrijven) voor werkgevers, met één gezamenlijk uitvoeringsplan. 2) In alle arbeidsmarktregio's wordt tenminste hetzelfde basispakket aan dienstverlening aangeboden aan werkgevers en 3) Er is transparantie over de inzet van instrumenten en processen binnen de regio.

Een aantal zaken is inmiddels ingeregeld. Sinds 1 januari 2021 zijn we live met wspmiddenutrecht.nl en zijn we regionaal vindbaar als WSP met een herkenbare naamgeving: 'Werkgeversservicepunt Midden Utrecht'. Met name op het gebied van dienstverlening en proces zijn er nog veel zaken op elkaar uit te lijnen. Het samenbrengen van verschillende uitvoeringspraktijken van de vijf WSP's - om aan het basispakket aan dienstverlening te voldoen is in onze regio een flinke operatie door de vele onderlinge verschillen en de wijze waarop we ons georganiseerd hebben (twee losse gemeenten en drie gemeenschappelijke regelingen waarvan één onder twee arbeidsmarktregio's valt). We ervaren dat we met de nieuwe vereisten van de SUWI-wet en de verschillende regionale opdrachten waar we van het Rijk uitvoering aan geven kansen mislopen als verdere regionale samenwerking uitblijft. We zien nu het momentum om de grote meerwaarde die regionale samenwerking met zich meebrengt een stap verder te brengen.

Afgelopen november hebben we tijdens een regionale werkconferentie samen met gemeentebestuurders, het UWV, onderwijsvertegenwoordiging, en werknemers- en werkgeversvertegenwoordigingen samen de contouren geschetst voor vervolgstappen in de regionale samenwerking. Op basis hiervan formuleren we nu een bestuursopdracht om een doorbraak te realiseren. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het harmoniseren van onze werkgeversregelingen. Zo hebben we met elkaar uitgesproken dat een regionale werkgever niet langer meer voor vijf verschillende werkzoekenden opgezadeld kan worden met vijf verschillende regelingen en processen voor hetzelfde instrument. We werken toe naar een geaccordeerde bestuursopdracht op 1 februari en een uitgewerkt plan van aanpak in het tweede kwartaal van 2022. De ontwikkelingen van dit traject zullen uiteraard met u gedeeld worden.

Hoogachtend,

Het bestuur van de Utrechtse Werktafel,
Linda Voortman, Yolán Koster, Maarten van Dijk, Hans Waaldijk, Johan van Everdingen & Beatrijs Wijnberg